> Retouradres Postbus 20951 2500 EZ Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Plesmanweg 1-6
2597 JG Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENM/BSK-2016/169955

Uw kenmerk
2016Z14921

Datum 25 augustus 2016
Betreft Beantwoording Kamervragen van het lid Ulenbelt (SP) over het bericht over uitstoot van GenX door Chemours.

Geachte voorzitter,

Bij dezen vindt u, mede namens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mijn antwoorden op vragen die zijn gesteld door het lid Ulenbelt (SP), ingezonden 20 juli 2016.

Vraag 1
Wat is uw reactie op het bericht dat de fabriek van Chemours (voorheen Dupont) een kankerverwekkende stof uitstoot?[1]

Antwoord 1
Deze stof[2] (FRD-903) heeft op diverse niveaus al langer de aandacht van de overheid. De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid heeft in 2013 voor Chemours een maximale uitstoot vastgesteld, in lijn met de regelgeving. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft op verzoek van het ministerie van Infrastructuur en Milieu in april 2016 een notitie geschreven die de bestaande informatie bevestigde, namelijk dat het een persistente (P) en toxische (T) stof is. Over bioaccumulatie (B) bestaat volgens het RIVM onzekerheid. Verder heeft Duitsland voor 2017 een onderzoek naar de stof (een stofevaluatie in het kader van de REACH-verordening) gepland.

Ik realiseer me dat de omwonenden van de fabriek, bovenop de onrust over de stof PFOA, nu opnieuw in onzekerheid worden gebracht. Voor die onrust heb ik alle begrip. De elkaar tegensprekende uitingen over GenX bieden de omwonenden geen antwoord op hun vragen. Voor mij is dat aanleiding geweest om, in overleg met de provincie Zuid-Holland, nader onderzoek te laten doen naar FRD-903. Ik heb daarom het RIVM inmiddels gevraagd mij uitgebreider te rapporteren over wat bekend is over de persistentie, bioaccumulatie, toxiciteit, carcinogeniteit,

[1] Volkskrant 20 juli 2016.
[2] GenX is een technologie waarbij ter vervanging van PFOA een hulpstof wordt gebruikt die in de omgevingsvergunning wordt aangeduid als FRD-903 (ammonium 2,3,3,3-tetrafluoro-2-(heptafluoropropoxy)propanoate (CAS-nummer 62037-80-3)). Zie ook: https://www.chemours.com/Industrial_Bakery_Solutions/en_GB/assets/downloads/Chemours_GenX_Brochure_Final_07July2010.pdf.

mutageniteit en reprotoxiciteit van FRD-903. Ik heb daarbij ook gevraagd deze inzichten te leggen naast de gegevens over de emissies, om zodoende een uitspraak te kunnen doen over het risico dat eventuele blootstelling met zich meebrengt. Ik heb het RIVM verzocht bij zijn onderzoek de toxicologen te betrekken die publiekelijk hun zorgen hebben geuit. Ik zal u uiterlijk in november over het onderzoek informeren.

Met deze bevindingen wil ik vervolgens ook in de Europese Unie de discussie aangaan over de eigenschappen van FRD-903. Ik zal onze bevindingen gebruiken om samen op te trekken met mijn Duitse collega bij de genoemde stofevaluatie.

De vraag veronderstelt een carcinogene (kankerverwekkende) werking van de stof. Op basis van de huidige wetenschappelijke kennis is FRD-903 niet geclassificeerd als kankerverwekkend, zie ook het antwoord op vraag 2. Wel is duidelijk dat de stof toxisch en persistent in het milieu is. Dat een stof schadelijke eigenschappen heeft, betekent overigens nog niet dat er risico's zijn voor omwonenden of werknemers. Er wordt in de chemische industrie met duizenden toxische stoffen gewerkt, om daarmee nuttige toepassingen mogelijk te maken (zoals brandwerendheid, desinfectie, grondstof voor materialen, etc.). De risico's hangen af van de vraag of een stof kan vrijkomen of wordt geëmitteerd en zo ja, in welke hoeveelheden. Daarom vraag ik het RIVM om ook hiernaar te kijken op basis van de bestaande informatie. In antwoord op vraag 8 van het lid Van Veldhoven (D66) ga ik in op de systematiek van vergunningverlening voor gevaarlijke stoffen.

Wat betreft blootstelling van werknemers neemt de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid het signaal eveneens serieus. Op grond van de Arbeidsomstandighedenwet hebben bedrijven de zorgplicht richting werknemers om op basis van de beschikbare gegevens over de gebruikte stoffen de juiste maatregelen te treffen om blootstelling aan gevaarlijke stoffen zoveel mogelijk te voorkomen. De Inspectie SZW betrekt in haar toezicht de vraag of het bedrijf voldoet aan zijn zorgplicht.

Vraag 2
Is het waar dat in dierproeven de stof GenX dezelfde effecten geeft als C8? Zo ja, welke gevolgen moet dat hebben voor het gebruik van deze stof?

Antwoord 2
Voor de stof FRD-903 bestaat in de Europese Unie één registratiedossier. Uit dat dossier blijkt dat de stof toxisch en persistent in het milieu is, maar dat er bij registratie geen reden was de stof te classificeren als kankerverwekkend. FRD-903 veroorzaakt inderdaad vergelijkbare typen effecten (aantasting van de lever en de nier, tumorvorming bij hoge dosis) in dierproeven als PFOA (C8), maar wel bij hogere concentraties dan bij PFOA. PFOA heeft in Europa een geharmoniseerde classificatie[3] als carcinogeen categorie 2. Categorie 2 betekent dat de stof ervan verdacht wordt kankerverwekkend te zijn voor de mens, maar dat er onvoldoende bewijs is om de stof in te delen in categorie 1 (stoffen waarvan bekend is of verondersteld wordt dat zij kankerverwekkend zijn voor mensen).

[3] Classificatie op basis van Verordening 1272/2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels (CLP-verordening).

Het RIVM doet nader literatuuronderzoek naar de mogelijk kankerverwekkende eigenschappen van PFOA.[4]

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Kenmerk
IENM/BSK-2016/169955

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Sharon A.M. Dijksma

[4] Zie Kamerstukken II, 2015-2016, 28 089, nr. 34 m.b.t. de tweede aanbeveling van het RIVM.